

Requisitoir

Uitgesproken op de zitting van het Gerecht in Eerste Aanleg, zitting houdende te Bonaire

Datum: 28 oktober 2016

Zaak: Strobloem

Parketnummer en verdachte:

400.00222/15 R..M. Holder

officier van justitie : mr. H.J. Starrenburg

Inleiding

Mevrouw de Voorzitter,

Aan verdachte zijn drie strafbare feiten tenlaste gelegd: diefstal, valsheid in geschrifte en verduistering. Drie ernstige feiten als u nagaat dat verdachte directeur is van het Kadaster en ook in die hoedanigheid deze strafbare feiten heeft gepleegd. Het dossier biedt aanknopingspunten om verdachte veel meer strafbare feiten tenlaste te leggen. Daar heeft het Openbaar Ministerie niet voor gekozen. Er is voor gekozen om drie feiten tenlaste te leggen. Deze feiten geven naar het oordeel van het OM een representatief beeld van wat de verdachte fout heeft gedaan. Dit maakt de strafzaak overzichtelijk, toegankelijk en behapbaar, ook al is verdachte over meerdere verduisteringen en gepleegde valsheid in geschriften gehoord. Het gaat in deze zaak niet slechts om drie missers. Het dossier legt een structureel gedrag van verdachte bloot, waarbij verdachte als directeur van het Kadaster zijn eigen declaraties en dienstreizen goedkeurt. De feiten die niet tenlaste zijn gelegd, blijven echter niet zonder consequenties: ze zullen worden meegenomen en besproken in de door uw Gerecht te behandelen ontnemingsprocedure.

Ik zal in dit requisitoir aangeven wat ik vind wat wettig en overtuigend te bewijzen is en welke straf opgelegd dient te worden. Voor de goede orde merk ik op, dat ik –daar waar nodig- de vindplaats van bepaalde bewijsmiddelen in voetnoten heb verwerkt.

Feit 1: diefstal met een valse sleutel of verduistering?

Verdachte wordt er allereerst primair van verdacht dat hij op 23 februari 2013 te Sint Maarten zich een witte Iphone zou hebben gestolen. Dit zou verdachte hebben gedaan door middel van een valse sleutel. Immers, door de creditcard van het Kadaster te gebruiken om de Iphone te betalen en het goed zodoende zich wederrechtelijk toe te eigenen, heeft verdachte een diefstal met een valse sleutel gepleegd. Ik vraag uw Gerecht om verdachte van het onder feit 1, primair tenlaste gelegde vrij te spreken. Nu namens het Kadaster geen aangifte is gedaan van diefstal en bovendien uit het onderzoek is gebleken dat verdachte bevoegd was om de creditcard te gebruiken voor dergelijke aankopen, kan de diefstal naar mijn overtuiging niet wettig en overtuigend bewezen worden verklaard.

Wel acht ik de subsidiair tenlastegelegde verduistering in dienstbetrekking wettig en overtuigend bewezen. Dat verdachte de witte Iphone 5 op 23 februari 2013 te Sint Maarten heeft gekocht, staat vast. Tijdens de huiszoeking bij verdachte is een aankoopbon aangetroffen van deze Iphone.¹ De verkoper is als getuige gehoord en die heeft verklaard dat bij de betaling van de Iphone er een kopie is gemaakt van de ID-kaart van verdachte. Deze kopie is in het dossier opgenomen en betreft de sedula van verdachte. Ook heeft deze getuige een doorslag van de aankoopbon overgelegd.^{2 3} Tijdens de huiszoeking is de

¹ Map Beslagdossier, p. 72 en Map Zaaksdossier Iphone, p. 55.

² Map Zaaksdossier 1 Iphone, p. 259 – 263.

³ Map Beslagdossier, p.73.

verkochte Iphone bovendien aangetroffen en in beslag genomen.⁴ Het IMEI-nummer van dit inbeslaggenomen toestel komt overeen met het IMEI-nummer van de verkochte telefoon.⁵

Verdachte heeft in zijn verhoor tegenover de Rijksrecherche niets willen verklaren over deze aankoop. Hij beriep zich op zijn zwijgrecht.⁶ Wel heeft verdachte tijdens de huiszoeking tegenover een verbalisant verklaard dat de aangetroffen Iphone van zijn dochter is.⁷ Verder heeft verdachte een dag na de huiszoeking tegenover de Rijksrecherche verklaard dat hij op Sint Maarten 2 Iphones heeft gekocht. Eén Iphone was voor zakelijke gebruik en is betaald door het Kadaster en één Iphone was voor zijn dochter. Dit toestel is door verdachte met eigen geld betaald. Het toestel dat door het Kadaster is betaald is echter in het water gevallen en is daardoor onbruikbaar geraakt.⁸ Als de Rijksrecherche in een later verhoor doorvraagt op dit toestel dat in het water zou zijn gevallen, beroept verdachte zich op zijn zwijgrecht.⁹

Onder verdachte zijn er twee aankoopbonnen inbeslag genomen. Het gaat om de aankoop van eerder genoemde Iphone voor \$759,-, met bonnummer 33308 en om de aankoop van een Iphone voor \$800,-, met bonnummer 33309. Door de verkoper is verklaard dat de factuur met bonnummer 33309 een nepbon betreft. De verkoper legt tegenover de Rijksrecherche uit dat sommige klanten vragen om een nepbon, om daar zodoende een hoger factuurbedrag op te kunnen zetten dan dat er daadwerkelijk betaald is. De verkoper heeft uitgelegd dat op de achterzijde van de bon dan een kruisje wordt gezet, zodat de verkoper weet dat dit een nepbon betreft. Ook worden de blanco doorslagen van de betreffende nepbonnen in de administratie van de verkoper bewaart, om zodoende te weten het een nepbon is.¹⁰ Op de originele bon, die tijdens de huiszoeking werd aangetroffen, zag de Rijksrecherche dat op de achterkant een aantal kruisjes was geplaatst.¹¹ Voorts heeft de Rijksrecherche onderzoek gedaan naar de administratie van verdachte. Uit zijn rekenafschriften blijkt niet dat hij een bedrag van \$800,- heeft betaald voor een Iphone. Ook is niet gebleken dat verdachte het toestel met contant geld heeft kunnen betalen.¹²

Verder is uit telecomonderzoek gebleken dat de Iphone die door het Kadaster betaald is, vrijwel direct na de aankoop door de dochter van verdachte in gebruik is genomen. Dochter en verdachte hebben dit bovendien bevestigd: beiden hebben verklaard dat de witte Iphone van dochter was.¹³

De door de Rijksrecherche gehoorde werknemers van het Kadaster hebben allen verklaard dat zij verdachte nooit met een Iphone hebben gezien.¹⁴ Enkel de getuige Winklaar verklaart dat vlak na de dienstreis van verdachte naar Sint Maarten, zij op het bureau van verdachte een witte Iphone heeft gezien. Daarna heeft ze de telefoon niet meer gezien. Ze heeft

⁴ Map Beslagdossier, p.71.

⁵ Map Beslagdossier, p.34 en Map Zaaksdossier 1 Iphone, p. 343.

⁶ Map Zaaksdossier 1 Iphone, p. 338 – 340.

⁷ Map Zaaksdossier 1 Iphone, p. 67 en 288 – 289.

⁸ Map Zaaksdossier 1 Iphone, p. 68.

⁹ Map Zaaksdossier 1 Iphone, p. 339.

¹⁰ Map Zaaksdossier 1 Iphone, p. 259 – 260.

¹¹ Map Zaaksdossier 1 Iphone, p. 240 – 241.

¹² Map Zaaksdossier 1 Iphone, p. 180 – 182.

¹³ Map Zaaksdossier 1 Iphone, p. 166, 171 en 307 – 318.

¹⁴ Zie de getuigenverklaringen in Map Zaaksdossier 1 Iphone.

weliswaar gehoord dat verdachte zei dat de telefoon kapot was, maar de getuige heeft zelf niet gezien of het toestel kapot was.¹⁵

Gelet op hetgeen zojuist door mij naar voren is gebracht, acht ik het niet aannemelijk dat er twee telefoontoestellen zijn aangeschaft door verdachte. De handelwijze van verdachte vraagt om een uitleg, maar die is door verdachte niet gegeven. Hij heeft zich bij de Rijksrecherche steeds op zijn zwijgrecht beroepen, zodat slechts kan worden uitgegaan van hetgeen zich in het dossier bevindt. Daaruit haal ik dat verdachte slechts 1 Iphone gekocht, welke betaald is door het Kadaster. Wel heeft verdachte om een nepbon gevraagd, met de kennelijke bedoeling om de verduistering van de Iphone te vergemakkelijken.

Verdachte was bevoegd om uit hoofde van zijn dienstbetrekking de Iphone aan te schaffen voor zakelijk gebruik. Toen verdachte het toestel dus aanschafte op Sint Maarten, verkreeg hij het goed rechtmatig onder zich. Hij deed de aanschaf in zijn hoedanigheid van directeur van het Kadaster en daarmee is de aanschaf in dienstbetrekking geschied. Door echter de telefoon aan zijn dochter te schenken en haar het toestel te laten gebruiken, heeft hij zich de telefoon wederrechtelijk toegeëigend. Hiermee heeft verdachte zich schuldig gemaakt aan verduistering.

Feit 2: valsheid in geschrifte

Verdachte heeft zich op 13 december 2012 schuldig gemaakt aan valsheid in geschrifte, zoals dat primair is tenlastegelegd. Verdachte heeft zijn neef, de heer Duggan, een blanco kwitantie laten tekenen. Later heeft verdachte daar zelf diverse data op ingevuld, waarop aan verdachte een auto zou zijn verhuurd. Het totaalbedrag van deze autohuur (inclusief brandstof) is \$1650,-. Uit de door verdachte aangevraagde voorschotten blijkt dat er ongeveer \$100,- voor autohuur zou moeten worden betaald en \$50,- voor brandstofkosten.

Door de getuige Duggan is verklaard dat hij auto's verhuurt aan familieleden. Hij verhuurt aan niemand anders en staat met zijn verhuurbedrijf ook niet ingeschreven bij de Kamer van Koophandel of Belastingdienst.¹⁶ Duggan heeft verder verklaard dat hij van verdachte enkel een blanco kwitantie heeft gekregen, waarop hij zijn handtekening heeft gezet. Duggan herkent zijn handtekening ook op de desbetreffende kwitantie. Duggan verklaart voorts dat hij verdachte een auto verhuurde voor \$50,- per dag, inclusief brandstof.¹⁷ Verdachte betaalde hem elke keer contact,¹⁸

Verdachte heeft tegenover de Rijksrecherche verklaard dat hij bij zijn neef telkens een auto huurde. Over bon 18 verklaart verdachte dat het klopt dat de kosten per dag autohuur \$165,- bedroegen. Als de Rijksrecherche hem echter vraagt wie de bon heeft ingevuld en waar deze vandaag komt, dan beroept verdachte zich op zijn zwijgrecht.¹⁹

¹⁵ Map Zaaksdossier 1 Iphone, p. 162.

¹⁶ Map Zaaksdossier 2A Curacao I, p. 336

¹⁷ Map Zaaksdossier 2A Curacao I, p. 338 en 341.

¹⁸ Map Zaaksdossier 2A Curacao I, p. 339.

¹⁹ Map Zaaksdossier 2A Curacao I, p. 199 – 201.

Verdachte bekent dus wel de auto te hebben gehuurd, maar hij wil niks verklaren over de wijze waarop en hoe de kwitantie tot stand is gekomen. Dat roept de vraag op wie de waarheid spreekt: verdachte of de getuige Duggan? Ik heb geen enkele reden om aan te nemen dat de getuige zou liegen over de gang van zaken. Hij verhuurt immers alleen aan familie, is niet een commerciële onderneming en hij heeft er geen enkel belang bij om te liegen over de wijze van het in rekening brengen van de verhuurkosten. De getuige zegt bovendien dat hij \$50,- voor een dag autohuur vroeg. Dit bedrag komt overeen met wat in die periode gangbaar is op Curacao. In het dossier bevinden zich immers meerdere huurcontracten, welke verdachte in die periode bij andere verhuurmaatschappijen heeft afgesloten. Het gaat dan om bedragen die telkenmale rond de \$50,- liggen.²⁰

Wat ook de verklaring van de getuige ondersteunt en geloofwaardig maakt, is de berekening die de Rijksrecherche heeft gemaakt.²¹ Volgens de routebeschrijving van Google Maps is de afstand tussen de luchthaven en het adres van de cursuslocatie ongeveer 11 kilometer. De brandstofprijzen lagen in de tenlastegelegde periode tussen de \$1,13 en \$1,40 per liter brandstof. Zelfs als er een hogere literprijs van \$1,50 wordt gehanteerd, kon verdachte voor de opgevoerde \$50,- brandstofkosten ongeveer 33 liter brandstof kopen. Uitgaande van een gemiddeld verbruik van 1:10, betekent dit een actieradius van 333 kilometer. Dit is significant hoger dan de 22 kilometer die verdachte zou moeten afleggen als hij van de luchthaven naar de cursuslocatie rijdt en weer terug. Zelfs als verdachte gevolgd wordt in zijn lezing dat hij wel eens op andere plekken op Curacao kwam, om bijvoorbeeld boeken op te halen, dan is 333 kilometer nog steeds onmogelijk om op genoemde dagen te rijden.

Dit alles maakt de declaratie van verdachte dat hij ongeveer \$100,- voor autohuur en \$50,- voor brandstofkosten uitgaf, volstrekt ongeloofwaardig. Dit schreeuwt om een uitleg en een verklaring van de zijde van verdachte. Hij heeft zich echter beroepen op zijn zwijgrecht.

Mijns inziens kan wettig en overtuigend worden bewezen dat het verdachte is geweest die de blanco kwitantie heeft vervalst door er achteraf een bedrag op in te vullen, welk bedrag niet aan de getuige Duggan is uitbetaald.

Feit 3: verduistering van daggelden p. 207

Verdachte heeft in de periode van 18 december 2013 tot en met 5 maart 2014 diverse dienstreizen gemaakt naar Curacao. Voor al deze dienstreizen heeft verdachte daggelden gedeclareerd, welke hij telkens via een voorschot uitbetaald kreeg. De data die staan vermeld in de tenlastelegging, betreffen de data dat verdachte een voorschot aanvraag voor een nog plaats te vinden dienstreis. De uitgekeerde bedragen daggeld, waren telkenmale meer dan waar verdachte recht op had. Toch heeft verdachte het teveel ontvangen geld nimmer terugbetaald aan het Kadaster. Hierdoor heeft verdachte zich schuldig gemaakt aan verduistering in dienstbetrekking. De voorschotten zijn immers rechtmatig uitgekeerd, maar door het te veel ontvangen geld niet terug te storten, heeft verdachte zich de te veel ontvangen voorschotten wederrechtelijk toegeëigend.

²⁰ Map Zaaksdossier 2A Curacao I, p. 329, 370 en 381.

²¹ Map Zaaksdossier 2A Curacao I, p. 24, 30 en 31.

Bij beantwoording van de vraag of dit feit wettig en overtuigend is te bewijzen, is het niet van belang of verdachte als ambtenaar is aan te merken. Weliswaar zou dit een bewezenverklaring eenvoudiger maken, aangezien verdachte dan is gehouden aan de Reisregeling BES.

Verdachte heeft verklaard dat binnen het Kadaster Bonaire de Reisregeling van vroeger wordt gehanteerd, alleen de bedragen zijn aangepast. Dit betekent dus ook dat de bepalingen met betrekking tot wanneer het volledige daggeld gedeclareerd mag worden, voor verdachte geldt. Verdachte verwijst hierbij naar de Vergoedingsregeling Reis- en Verblijfkosten voor leden der staten, dan wel de Reisregeling BES. Er wordt volgens verdachte door het Kadaster een daggeldcomponent van \$100,- gehanteerd voor dienstreizen naar Curacao.²² Desgevraagd verklaart verdachte dat het daggeld van \$100,- betrekking heeft op een hele dag en niet op een dagdeel.²³

Uit de Regeling Administratieve Organisatie & Interne Beheersing Kadaster Bonaire blijkt dat een medewerker van het Kadaster op grond van de regeling dienstreizen aanspraak kan maken op vergoeding van gemaakte kosten.²⁴ In de Regeling wordt niet vermeld welke regeling dienstreizen wordt bedoeld, maar gelet op de verklaring van verdachte moet dit de eerder genoemde Vergoedingsregeling Reis- en Verblijfkosten voor leden der staten zijn, die later is vervangen door de Reisregeling BES. Uit beide regelingen volgt dat bij dienstreizen die korter duren dan 12 uur, slechts de helft van het daggeld gedeclareerd mag worden.²⁵ Verdachte heeft dit heel goed geweten: hij verklaart immers al dat de \$100 vergoeding ziet op een hele dag en niet op een halve dag. Later verklaart verdachte weliswaar dat de \$100 geldt, ongeacht hoe lang je weg bent, maar als de Rijksrecherche dan vraagt met wie dit was afgesproken, beroept verdachte zich op zijn zwijgrecht.²⁶

De voorschotten die verdachte op de in de tenlastelegging genoemde data heeft aangevraagd, betreffen allemaal dienstreizen die minder dan 12 uur hebben geduurd.²⁷ Uitzondering is de dienstreis van 6 maart 2014 (voorschot aangevraagd op 5 maart 2014). Deze dienstreis duurde van 6 maart 2014, 19:40 uur tot en met 7 maart 2014, 19:45 uur. Verdachte heeft twee volle dagen daggeld aangevraagd en uitbetaald gekregen, terwijl verdachte maar recht had op 1,5 dag. Er is derhalve \$50,- teveel aan hem uitbetaald.

Strafbare feiten en strafbare dader

De bewezenverklaarde feiten zijn strafbare feiten en verdachte is strafbaar hiervoor. Uw Gerecht dient tot strafoplegging over te gaan.

²² Map Algemeen Dossier, p. 220 – 221.

²³ Map Algemeen Dossier, p. 224.

²⁴ Map Algemeen Dossier, p. 207.

²⁵ Map Algemeen Dossier, p. 126.

²⁶ Map Zaaksdossier 2A Curacao I, p. 200.

²⁷ Map Zaaksdossier 2A Curacao, p. 22 en 23.

Strafmaat

Bij de op te leggen straf dient u te kijken naar de ernst van het feit en de persoon van verdachte. In het voordeel van verdachte neem ik mee dat hij niet eerder is veroordeeld voor dergelijke feiten. Verdachte heeft een blanco strafkaart. Ik vind echter wel dat verdachte ernstige feiten heeft gepleegd.

Verdachte is werkzaam als directeur bij het Kadaster op Bonaire. Een verantwoordelijke functie. Het Kadaster vervult immers een belangrijke wettelijke taak, namelijk het borgen van de rechtszekerheid door vastgoed en geografische informatie te registreren. Van de directeur van een dergelijk gezaghebbend instituut mag een voorbeeldfunctie verlangd worden. Deze persoon dient elke schijn van belangenverstrengeling en niet integer handelen te voorkomen. Koste wat kost. Het verwerpelijke handelen van verdachte is volstrekt het tegenovergestelde van wat van hem verwacht wordt, juist als directeur van het Kadaster. Verdachte heeft misbruik van zijn positie gemaakt en heeft daarbij willens en wetens de wet overtreden, waarbij hij enkel aan zijn eigen belangen heeft gedacht. Verdachte was immers zelf degene die zijn eigen declaraties moest en mocht goedkeuren. Exemplarisch voor dit gedrag vind ik het toekennen van een gratificatie aan zichzelf, door verdachte. Verdachte neemt niet de moeite om af te wachten of de Raad van Toezicht akkoord is met een gratificatie, maar gaat gewoon over tot uitkering aan zichzelf. Het gaat hierbij om een bedrag van maar liefst \$3152,88. De Raad van Toezicht reageert met een verbaasde brief en de opdracht om het bedrag terug te storten²⁸. Dit gedrag typeert in mijn ogen de zelfverrijking die verdachte erop nahoudt.

Verdachte heeft zich ten koste van gemeenschapsgeld verrijkt en heeft daardoor zijn positie als directeur van het Kadaster ten grabbel gegooid. Door het handelen van verdachte komt het Kadaster en zijn medewerkers in een kwaad daglicht te staan. De rechtszekerheid scheppende rol van het Kadaster komt in het geding, nu bij de bevolking van Bonaire de indruk zou kunnen ontstaan dat het Kadaster en zijn medewerkers onbetrouwbaar en niet integer zijn.

Uit het dossier, zoals dat door u vandaag is voorgehouden, komt wat mij betreft een beeld naar voren van een man die zichzelf schaamteloos heeft verrijkt: van bonnen vervalsen tot te veel daggeld in rekening brengen, tot de aanschaf van een Iphone voor zijn dochter. Dit allemaal betaald door het Kadaster met gemeenschapsgeld. Verdachte heeft uit eigenbelang gehandeld en heeft er niet bij stil gestaan welke schade hij heeft aangericht aan het imago en de betrouwbaarheid van het Kadaster.

Waar ik bij het formuleren van mijn strafeis eveneens rekening mee houd, is dat het relatief lang heeft geduurd, alvorens het OM tot dagvaarding is overgegaan. Het OM heeft de zaak in december 2015 aangebracht voor de pro forma zitting van begin dit jaar. De feiten op de tenlastelegging zijn daarom al van enige jaren geleden. Hoewel dat niks afdoet aan de ernst van de feiten, zal ik er wel rekening mee houden in mijn strafeis door een lagere straf te eisen.

Alles afwegende kom ik dan ook tot de volgende eis.

²⁸ Map Algemeen Dossier, p. 286 – 289.

Eis
p.m
.....